

## عنوان مقاله:

بررسی رویکرد ایران در مذاکرات احیای برجام براساس نظریه نواقع گرای (۲۰۲۱-۲۰۲۲)

## محل انتشار:

چهارمین کنفرانس بین المللی و پنجمین کنفرانس ملی حقوق و علوم سیاسی (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

## نویسندگان:

رامین نصیری - دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات منطقه ای (آمریکای شمالی)، دانشگاه علامه طباطبائی تهران

فائزه رحیمی مقدم - دانش آموخته کارشناسی ارشد دیپلماسی و سازمانهای بین المللی، دانشگاه شهید باهنر کرمان

میترا راه نجات - استادیار گروه سیاستگذاری عمومی و اقتصاد سیاسی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی

## خلاصه مقاله:

غربی ها در برخورد با برنامه هسته ای ایران و برای محدود کردن ظرفیت هسته ای این کشور، دو رویکرد کلی داشتند. این دو رویکرد عبارت بودند از: راه حل مسالمت آمیز یا اقدامات تنبیهی و نظامی از آنجایی که طبق منشور ملل متحد ابتدا باید روشهای مسالمت آمیز به کار گرفته شود، آنها تلاش نمودند که از طریق مذاکره ایران را متقاعد کنند که محدودیتهایی را بر برنامه هسته ای خود بپذیرد و همزمان بازرسی های گسترده از این برنامه را قبول نماید. با شروع به کار دولت یازدهم، مذاکرات هسته ای با جدیت بیشتری پیگیری شد و در نهایت توافق هسته ای برجام حاصل گردید و اتحادیه اروپا همگام با روز اجرای عهدنامه توسط ایران، تحریمهای اقتصادی و مالی مربوط به مسئله هسته ای را برداشت؛ اما از همان روز توافق آمریکا با مانع تراشی های بسیار در این مسیر به الزام شرکتها و بانکهای اروپایی به انتخاب معامله با ایران یا همکاری با آمریکا پرداخت. پس از ادامه کارشکنی های مکرر از سوی آمریکا و روی کار آمدن ترامپ و عدم توانایی وی در ایجاد تغییراتی در متن توافقنامه برجام، ضمن خروج از برجام، در این راستا از کشورهای اروپایی نیز حمایت و همکاری درخواست کرد. در چنین شرایطی پس از آنکه طرفین مذاکرات (به جز آمریکا) به ادامه روند مذاکره و اجرای بندهای توافق نامه برجام پرداختند آن هم در حالی که دولت بایدن بر سر کار آمد، جریان مذاکرات احیای برجام با فراز و نشیب هایی همراه گشت. در این راستا، پژوهش حاضر با استفاده از نظریه نواقع گرای و روش توصیفی- تحلیلی به تاثیر این نظریه بر رویکردهای اتخاذ شده ایران میپردازد؛ چرا که نواقع گرایان، ساختار آنارشیک نظام بین الملل را موجب بی اعتمادی و سوءظن کشورها نسبت به یکدیگر میدانند. آنها همواره از خطر حمله و تجاوز دیگران در ترس و هراس اند. از اینرو مهمترین عاملی که کشورها را به امنیت طلبی در رفتار خود وا میدارد، عدم اعتماد و اطمینان از انگیزه ها و نیت دیگران است. مهمترین هدف کشورها در نظام آنارشیک بین الملل بدون شک تامین امنیت و تضمین بقاست، با این حال نکته اصلی و مهم اجتناب ناپذیر کشورها در اتکا به اصل خودیاری است و در این راستا ناگزیر به افزایش توانمندی های خود برای حفظ بقا و تامین امنیت میباشد.

## کلمات کلیدی:

ایران. سیاست خارجی، برجام، نواقع گرای، مذاکرات احیای برجام.

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1470609>

